

overall score is 19,87 out of 50 (39,74 %). There are significant difficulties in the implementation of national legislation and international treaties. The author emphasizes that despite the efforts of all branches of government at the highest level, there are still difficulties in law enforcement, lack of qualified specialists interested in the development of intellectual property. There are significant problems in the organization of the work of the High Court of Intellectual Property. The author emphasizes that not all legislative changes have a positive impact on the possibilities of intellectual property protection, some innovations require balanced approaches, taking into account the opinions of experts and practitioners.

Reforms are accompanied by institutional changes. From November 8, 2022, the state organization «Ukrainian National Office of Intellectual Property and Innovation» became the entity performing the functions of the National Intellectual Property Authority. The head of the newly created institution emphasizes transparency of activities, strengthening of the expert corps, attraction of young promising personnel, quality information resources and comprehensiveness in its activities.

As of December 2022, the reset of the intellectual property sphere continues, which is complicated by systematic massive missile strikes on the critical infrastructure of the entire state.

Keywords: intellectual property, the Supreme Court on Intellectual Property, the National Intellectual Property Body, The State Enterprise Ukrainian Intellectual Property Institute (UKRPATENT), The State Organization Ukrainian National Office for Intellectual Property and Innovations (UANIPPIO).

УДК 346.5 (347.77+343.533.1)
DOI 10.31558/2786-5835.2022.1.13

Ткачук Сергій Геннадійович,
здобувач ступеня «Доктор філософії»
Донецького національного університету імені Василя Стуса

ВИДИ КОНТРАФАКЦІЇ У СФЕРІ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ

Метою статті є розробка класифікації видів контрафакції у сфері промислової власності. У статті акцентується на тому, що класифікація протиправних дій, визначення виду контрафакції, включно з типом спотворення (імітації) товару, а також підготовкою до протиправних дій, має центральне місце в запобіганні контрафакції і застосуванні відповідних контрдій та застосуванні ефективних засобів попередження і припинення контрафакції у сфері промислової власності.

Внаслідок проведеного дослідження види контрафакту у сфері промислової власності можна класифікувати за такими критеріями: за об'єктом; за об'єктивною стороною конт-

рафакту; за обсягом імітації товару і обману споживача можна розділити на: контрафактну підробку; контрафактну імітацію; комплексну контрафакцію; сірий (паралельний) імпорт; за підставами захисту: порушення норм законодавства, порушення умов договору.

***Ключові слова:** контрафакція, правовий господарський порядок, сфера господарювання, суб'єкт господарювання, господарське правопорушення, захист прав і законних інтересів, об'єкт інтелектуальної власності, право промислової власності.*

Постановка проблеми. Розвиток науково-технічної творчості та інноваційної економіки породжує нові ринки, сприяє появі та виготовленню нових інноваційних товарів, розвитку і удосконалення наявних відносин у сфері індустрії. Захист інновацій безпосередньо пов'язаний із законодавством у сфері охорони прав промислової власності. Однак із розвитком та удосконаленням відносин у сфері охорони промислової власності одночасно розгортається і негативне явище контрафакція, з'являються її нові прояви та способи здійснення.

Питання щодо захисту прав у сфері промислової власності від контрафакції були предметом дослідження в наукових працях учених І. Ф. Коваль, О. О. Мазіної, К. В. Оверковського та інших. Водночас комплексного розмежуванням контрафакції на окремі види та типи не проводилось, що відповідно потребує спеціального дослідження, і вказує на актуальність наукового дослідження зазначеного питання.

З огляду на зазначене **метою статті** є доопрацювання видів контрафакції у сфері промислової власності, а також їх класифікації.

Основний текст. Контрафакція як правопорушення у сфері промислової власності як багатогранній сфері господарських відносин також може мати різні види і класифікацію. Водночас слід зазначити, що класифікація видів контрафакції у сфері промислової власності має суттєве значення для правильної кваліфікації протиправних дій, за яким має йти адекватний рівень юридичної відповідальності. Так, як зазначає В. В. Компанієць, є доцільним визначити приблизний перелік дій, що є контрафакцією у сфері промислової власності, та запровадити диференційовану відповідальність залежно від обсягу завданої шкоди, з врахуванням масштабності порушення прав та можливих негативних наслідків (у випадку їх запобіганню) [1, с. 64].

Контрафакцію можливо класифікувати в залежності від незаконних дій, що передбачають протиправне введення в оборот нелегальної продукції (об'єктивна сторона), а також види контрафакції можливо зіставити за видом незаконно використаного об'єкта промислової власності (об'єкт).

Розподіл протиправних дій, що є змістом об'єктивної сторони контрафакції, слід здійснювати з урахуванням **системи об'єктів** промислової власності. Так, з огляду на загально розповсюджену класифікацію системи об'єктів промислової власності слід виділити: об'єкти патентного права (винаходи, корисні моде-

лі, промислові зразки); засоби індивідуалізації (торговельна марка, географічне зазначення, комерційне фірмове найменування); нетрадиційні об'єкти (топографія інтегральних мікросхем, сорти рослин, породи тварин, комерційна таємниця) тощо.

Як зазначається, відповідно до видів об'єктів інтелектуальної власності розрізняють і види контрафакту: а) лідируюче місце займає використання позначень, тотожних або подібних до ступеня змішування із зареєстрованими торговими марками. Це стосується майже всіх видів товарів; б) з підrobкою торгових марок може змагатися лише підrobка зовнішнього вигляду товарів, тобто незаконне використання дизайнерських рішень. Це стосується, насамперед тих товарів, які продаються в основному завдяки дизайну: тканини, шпалери, керамічна плитка, предмети інтер'єру, предмети розкоші, одяг тощо; в) значно меншою мірою поширене незаконне використання технічних рішень, запатентованих як винаходи. Це пов'язано з тим, що сучасні винаходи стосуються високорозвинених технологій, які важко відтворити [2].

У літературі щодо поділу контрафактних дій за об'єктами промислової власності визначається, що «...характеризуючи контрафакцію у сфері промислової власності, слід зазначити про можливість умовного поділу всіх порушень на дві групи: порушення прав на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг, та порушення прав на об'єкти патентного права та звернутися до змісту спеціальних законів, що регулюють відносини у зазначеній сфері» [1, с. 61].

До того ж слушною є запропонована О. О. Мазіною класифікація плагіату, що є суміжним (схожим) правопорушенням у сфері інтелектуальної власності, а саме: за обсягом використаного матеріалу (повний та частковий); залежно від способу відтворення твору (прямий та завуальований); за фактом умислу у діях (умисний чи ненавмисний); залежно від виду твору (плагіат у творах наукового характеру; плагіат у творах художнього характеру) тощо [3, с. 12].

У зарубіжному законодавстві з питань контрафакції у сфері промислової власності виділяють контрафактні дії безпосередньо щодо кожного об'єкта промислової власності. Так, у Законі Бразилії «Про промислову власність» [4] наявний розділ 5 під назвою «Злочини проти промислової власності» де визначені положення щодо контрафакції щодо кожного об'єкта промислової власності.

Отже, види контрафакції класифікуються залежно від видів об'єктів промислової власності: контрафакція в сфері об'єктів патентного права; контрафакція у сфері засобів індивідуалізації; контрафакція щодо нетрадиційних об'єктів промислової власності.

Виділивши поділ контрафакції залежно від виду об'єкта промислової власності, слід з'ясувати, які протиправні дії об'єктивної сторони контрафакції мо-

же вчинювати порушник для їх подальшої кваліфікації як незаконних. Подальший аналіз доцільно проводити шляхом розгрупування таких протиправних дій за кожним об'єктом. Для цього взято до уваги не всі, а такі об'єкти: винахід, корисна модель, промисловий зразок, торговельна марка, географічне зазначення.

Відповідно до ч. 2 ст. 28 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» [5], використанням винаходу (корисної моделі) визнається: виготовлення продукту із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі), застосування такого продукту, пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет, продаж, імпорт (ввезення) та інше введення його в цивільний оборот або зберігання такого продукту в зазначених цілях; застосування процесу, що охороняється патентом, або пропонування його для застосування в Україні, якщо особа, яка пропонує цей процес, знає про те, що його застосування забороняється без згоди володільця патенту або, виходячи з обставин, це і так є очевидним.

Отже, враховуючи положення ч. 3 ст. 31 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», вчинення будь-яких дій, передбачених ч. 2 ст. 28 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» без дозволу правовласника (ліцензії) вважається контрафакцією, а відповідно виготовлений товар контрафактним.

Відповідно до ч. 2 ст. 20 Закону України «Про охорону прав на промислові зразки» [6], використанням зареєстрованого промислового зразка визнається виготовлення виробу із застосуванням зареєстрованого промислового зразка, застосування такого виробу, пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет, продаж, імпорт (ввезення), експорт (вивезення) та інше введення його в цивільний оборот або зберігання такого виробу в зазначених цілях. Виріб визнається виготовленим із застосуванням зареєстрованого промислового зразка, якщо зовнішній вигляд такого виробу або його частини справляє на поінформованого користувача таке саме загальне враження, як і промисловий зразок, що охороняється.

Отже, враховуючи положення ч. 3 ст. 22 Закону України «Про охорону прав на промислові зразки», вчинення будь-яких дій, передбачених ч. 2 ст. 20 Закону України «Про охорону прав на промислові зразки», без дозволу правовласника, є контрафакцією, а відповідно виготовлений товар контрафактним.

З огляду на положення ч. 4 ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» [7], використанням торговельної марки визнається: нанесення її на будь-який товар, для якого торговельну марку зареєстровано, упаковку, в якій міститься такий товар, вивіску, пов'язану з ним, етикетку, нашивку, бирку чи інший прикріплений до товару предмет, зберігання такого товару із зазначеним нанесенням торговельної марки з метою пропонування для

продажу, пропонування його для продажу, продаж, імпорт (ввезення) та експорт (вивезення); застосування її під час пропонування та надання будь-якої послуги, для якої торговельну марку зареєстровано; застосування її в діловій документації чи в рекламі та в мережі Інтернет. До того ж відповідно до ч. 1 ст. 20 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», будь-яке посягання на права власника свідоцтва, передбачені статтею 16 цього Закону, в тому числі вчинення без згоди власника свідоцтва дій, що потребують його згоди, та готування до вчинення таких дій, вважається порушенням прав власника свідоцтва, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України. Також порушенням прав власника свідоцтва вважається використання без його згоди в доменних іменах торговельних марок та позначень, вказаних у пункті 5 статті 16 цього Закону.

Отже, вчинення або підготовка до вчинення будь-яких вищезазначених дій без згоди правовласника відповідної торговельної марки також є контрафактними діями.

Відповідно до ч. 3 ст. 17 Закону України «Про правову охорону географічних зазначень» [8], передбачається, що використанням зареєстрованого географічного зазначення визнається: а) нанесення його на товар або на етикетку; б) нанесення його на упаковку товару, застосування в рекламі; в) запис на бланках, рахунках та інших документах, що супроводжують товар.

До того ж щодо цього об'єкта промислової власності законодавець передбачив перелік дій в ч. 4 ст. 17 Закону України «Про правову охорону географічних зазначень», за допомогою якого захищається географічне зазначення: а) будь-яке пряме чи опосередковане комерційне використання зареєстрованого географічного зазначення для товару, який не охоплюється реєстрацією географічного зазначення і є подібним до товару, для якого зареєстровано географічне зазначення, або якщо таке використання призводить до зловживання репутацією географічного зазначення, у тому числі якщо такий товар використовується як складова іншого товару; б) будь-яке неправомірне використання або імітація, або інше втілення зареєстрованого географічного зазначення, навіть якщо зазначається справжнє місце походження товару або якщо зареєстроване зазначення перекладається, викладається у транскрипції або транслітерації чи супроводжується словами «стиль», «тип», «спосіб», «який вироблений у», «імітація», «смак», «подібний» тощо, у тому числі якщо такий товар використовується як складова іншого товару; в) будь-яке інше хибне або таке, що може ввести в оману щодо джерела походження, сутності або істотних якостей товару, використання географічного зазначення на внутрішньому або зовнішньому упакованні, рекламних матеріалах або документах, що стосуються відповідного товару, а також упакування товару в тару, яка може викликати хибне

уявлення щодо його походження; г) будь-яке інше використання, яке може ввести в оману споживача щодо дійсного походження товару.

Слід звернути увагу, що всі дії, передбачені ч. 4 ст. 17 Закону України «Про правову охорону географічних зазначень», підпадають під ознаки контрафакції.

Тобто, на відміну від вищезазначених об'єктів промислової власності (винахід, корисна модель, промисловий зразок, торговельна марка) щодо географічного зазначення законодавець зробив більш детальну правову регламентацію з питання захисту цього об'єкта від контрафактних дій. *Вбачається, що аналогічні положення щодо контрафактних дій було б доцільно встановити і до інших об'єктів промислової власності.*

З урахування аналізу наведених положень спеціального законодавства можна зробити висновок, що контрафактні дії розгруповуються на загальні та спеціальні, які притаманні лише безпосередньому об'єкту з урахуванням його специфіки. Так, до загальних дій слід віднести: виготовлення (застосування) виробу (продукту) та/або надання послуги із застосуванням певного об'єкта промислової власності; пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет; продаж; імпорт ввезення на митну територію України; експорт – вивезення за межі митної території України; зберігання. Спеціальні дії (залежно від специфіки об'єкта): застосування в діловій документації чи в рекламі та в мережі Інтернет, використання в доменних іменах (торговельна марка); застосування в рекламі; запис на бланках, рахунках та інших документах, що супроводжують товар (географічне зазначення); доведення до кондиції з метою розмноження (сорти рослин) тощо.

Вищевказана класифікація контрафакції базується на аналізі протиправних дій за об'єктами промислової власності та безпосередньому аналізі таких дій в ракурсі відсутності згоди правовласника. Проте цим не обмежується класифікація контрафакції як незаконних дій. Також слід дослідити самі види незаконних дій з огляду на обсяг імітації контрафактного товару, ступеня змішування з оригінальним товаром, обсягу обману споживача.

За умов контрафакції товару важливим чинником є імітація товару. Взагалі термін «імітація» (лат. imitatio – наслідування) означає наслідування, підробку, ерзац, сурогат, повторення. З економічного погляду імітація означає підробку, протизаконне виробництво неліцензованої продукції, схожої на дорогі оригінали фірм-виробників відомих марок [9].

З огляду на імітацію в закордонній літературі контрафакцію класифікують на чотири типи: 1) knock-off (підробка) – споживач зазвичай усвідомлює, що він не придбав товар бренду з реальним ім'ям; 2) tear-down (розбір на частини; спрощення) – зворотна інженерія, створюється шляхом отримання оригіналу для демонтажу, що направлено на обман споживачів; 3) ghost shift manufacturing

(примарне вахтове виробництво) – робота третьої зміни, поширена в аутсорсингу або виконанні робіт за договором (частіше в низці азіатських країн), коли отримуються додаткові матеріали і продукція, виготовлені під час екстра-зміни або після закінчення терміну дії договору; 4) seconds (товари другого гатунку) – товари гіршої якості, але які продаються як першосортні; може виникнути, коли під час аутсорсингу підрядники не повертають весь товар, який виявився гіршої якості, або не знищують його як передбачено, а самостійно продають цей товар як товар першої якості [10, с. 191].

До того ж закордонні дослідники визначають такі типи контрафактних дій: часткова підробка – компонент законного готового продукту є фальсифікованим; обманні дії – законний продукт і пакування використовуються обманним шляхом; надмірний випуск – законний продукт виготовляється понад ліміт, встановлений домовленістю (авт. – договором); крадіжка – законний продукт викрадений та видається як законно закуплений; відхилення – продаж або розповсюдження законного продукту за межами передбачуваної території (ринку); симуляція – нелегітимний продукт призначений для того, щоб виглядати, але не зовсім відтворювати законний продукт; повна підробка – всі аспекти нелегітимного продукту та упаковки повністю фальсифіковані [11]. Як зазначають автори, вище наводиться вичерпний перелік видів контрафакції, який включає порушення, що зазвичай не пов'язані з контрафакцією, – крадіжка та перевиконання робіт. Ці види виходять за межі загальноприйнятого визначення контрафакції, яке обмежується перспективою порушення прав інтелектуальної власності, зосередженою лише на порушеннях торговельних марок, патентів або авторських прав. Однак для виробників, які приймають бізнес-рішення, та дослідників важливо мати всебічну обізнаність і про наявні, і про потенційні загрози контрафакції [11].

До того ж закордонні фахівці зазначають, що: «оманлива підробка – це коли споживачі отримують контрафактний товар, не знаючи про порушення прав інтелектуальної власності. Неоманлива підробка наявна тоді, коли споживач добре знає про незаконне походження придбаного товару. Ці дії можуть відбуватися незалежно одна від одної» [12].

Отже, з наведеного слід систематизувати види контрафакцій з погляду імітації, ступеня змішування з оригінальним товаром, обсягу обману споживача, а саме:

1. Контрафактна підробка (повна або часткова) – повне або часткове копіювання або дуже близьке відтворення оригінального товару без дозволу правовласника, нанесення на нього підробленого маркування з метою обману споживача. Водночас, не враховуючи можливість зміни правопорушником ціни товару у сторону збільшення і зменшення, все одно головною ознакою в цьому разі є обставина незаконного використання товарного знака.

2. *Контрафактна імітація* – виготовлення товару пов'язано з імітацією відомого бренду продукту під виглядом незалежного бренду. Зазначимо, що такі дії направлені для викликання сумніву у свідомості покупців щодо оригінального товару. Тобто виготовляється інший товар, але дуже схожий за назвою і зовнішнім виглядом на відомий бренд, який може ввести споживача в оману. Наприклад, імітація здійснюється шляхом скорочення або додавання букви та/або частини слова оригінальної назви відомої торговельної марки, переклад іншою мовою знака (за умови, що споживачі можуть легко зрозуміти смислове значення знака); додавання або віднімання якогось конструктивного елементу промислового зразка; зміна формули винаходу для патенту на відповідне технічне рішення тощо.

3. *Комплексна контрафакція*. До того ж контрафакція може бути комплексним явищем, тобто поєднувати в одному товарі протиправні дії щодо кількох об'єктів промислової власності. Так, наприклад, механічний годинник може містити протиправно використане під час виготовлення годинника технічне рішення, що зареєстроване як винахід або корисна модель, сама форма годинника може бути захищена свідоцтвом на промисловий зразок. На годиннику можуть бути нанесені словесні або графічні позначення, які зареєстровані як торговельна(-і) марка(-и) тощо. Також комплексна контрафакція може поєднувати елементи контрафактного підроблення та імітації щодо того чи іншого об'єкта промислової власності в одному товарі.

Водночас із наведених вище джерел контрафакція може бути: неоманлива (коли споживач добре розуміє факт порушення інтелектуальних прав) та оманлива (споживачі не знають про порушення прав інтелектуальної власності).

Також до контрафактних дій слід віднести явище *сірого (паралельного) імпорту*.

Щодо цього зазначається, що «“сірий” (він же паралельний) імпорт» товарів – це переміщення через кордон товарів, офіційно придбаних на території іншої держави, який потрапив у країну (в цивільний оборот, де він буде реалізовуватися) не через офіційних дистриб'юторів торговельної марки, а паралельно з офіційними поставками, тобто минаючи офіційних представників і їх офіційний дозвіл на постачання і реалізацію такого товару у відповідному регіоні або країні» [13]. До того ж паралельний імпорт означає імпорт товарів за межами каналів розподілу, про які є домовленість із виготовлювачем [14].

Як зауважує В. Гвозд'їй, «паралельний імпорт – це імпорт товару який здійснюється особами, що не уповноважені виробником або власником торгової марки для здійснення імпорту товару на певній території або регіоні» [15].

Отже, з наведеного безапеляційно можна стверджувати, що паралельний імпорт – це один із видів контрафакції, оскільки хоча і відбувається постачання

оригінальної продукції в ту чи іншу країну, однак це відбувається без дозволу правовласника. До того ж це негативно впливає на плани поставок і не дає змоги отримати передбачуваний прибуток.

Також щодо класифікації дій контрафактними має значення і договір щодо розпорядження майновими правами промислової власності (ліцензійний договір, договір комерційної концесії тощо). Так, продукція, виготовлена з порушенням істотних умов договору про передачу виключних прав, є контрафактною.

Зазначимо, що розповсюдженням способом розпорядження майновими правами промислової власності є укладення ліцензійного договору, надання ліцензії. Відповідно продукт, що містить об'єкт промислової власності, але виготовлений без ліцензії (а також поза нею) щодо цього об'єкта, може бути визнаний контрафактним. Отже, умова договору, як-от вид ліцензії (ч. 3 ст. 1108 ЦК України), стосується зокрема права видачі ліцензіаром іншим особам ліцензій на використання об'єкта права інтелектуальної власності у сфері, що обмежена цією ліцензією. Це безпосередньо впливає на коло осіб, яким дозволено використання об'єкта права промислової власності у виробництві певної продукції, оскільки вироблення продукції без відповідного дозволу правовласника підпадає під контрафактні дії.

Також для кваліфікації дій контрафактними важливими є такі умови договору: можливість укладення субліцензійного договору (ч. 2 ст. 1109 ЦК України); територія, на яку поширюються надані права на використання об'єкта права інтелектуальної власності (ч. 7 ст. 1109 ЦК України); строк ліцензійного договору (ст. 1110 ЦК України). Так, виготовлення та реалізацію товару з використанням відповідного об'єкта промислової власності поза межами визначеної договором території або поза межами строку дії договору слід кваліфікувати як незаконні дії, тобто контрафактні дії. З огляду на цей критерій вбачається можливим кваліфікувати контрафакцію за територією розповсюдження: регіональний ринок, національний ринок, зовнішній ринок тощо.

До того ж, враховуючи вищевикладене, можна розподілити контрафактні дії, що виникають через невиконання договору та через порушення закону.

Висновки. Класифікація протиправних дій, визначення виду контрафакції, включно з типом спотворення (імітації) товару, а також підготовкою до протиправних дій, має центральне місце в запобіганні контрафакції і застосуванні відповідних контрдій та застосуванні ефективних засобів попередження і припинення контрафакції у сфері промислової власності.

Внаслідок проведеного дослідження види контрафакції у сфері промислової власності можливо класифікувати у такий спосіб:

1. За об'єктом: види контрафакції класифікуються залежно від видів об'єктів промислової власності: контрафакція у сфері об'єктів патентного права

(винахід, корисна модель, промисловий зразок); контрафакція у сфері засобів індивідуалізації (торговельна марка, географічне зазначення, комерційне найменування); контрафакція щодо нетрадиційних об'єктів промислової власності (сорти рослин, породи тварин, комерційна таємниця та інші).

2. З об'єктивної сторони контрафакції контрафактні дії розгруповуються на загальні та спеціальні. До загальних дій слід віднести: виготовлення (застосування) виробу (продукту) та/або надання послуги із застосуванням певного об'єкта промислової власності; пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет; продаж; імпорту – ввезення на митну територію України; експорт – вивезення за межі митної території України; зберігання. Спеціальні дії залежатимуть від специфіки об'єкта промислової власності.

3. Залежно від обсягу спотворення (імітації) товару та обману споживача можна поділити на: контрафактна підробка (повна або часткова); контрафактна імітація; комплексна контрафакція; сірий (паралельний) імпорту. До того ж з огляду на ступінь обману споживача: неоманлива та оманлива контрафакція.

4. За підставами захисту від контрафакції: порушення норм закону, порушення умов договору.

Наведені висновки щодо класифікації видів контрафакції мають важливе теоретичне значення для доопрацювання юридичної характеристики неправомірних дій у сфері промислової власності, а також практичне значення для здійснення правильної кваліфікації підстав захисту. Подальші дослідження доцільно спрямовувати на вивчення особливостей попередження і припинення всього різноманіття контрафактних дій у сфері промислової власності.

Список використаних джерел

1. Компанієць В. В. Контрафакція у сфері промислової власності: щодо визначення основних порушень. *Пріоритетні напрямки розвитку правової системи України*: матеріали міжнар. наук-практ. конф. (25–26 жовтня 2013 р. м. Донецьк), Донецьк. 2013. С. 61–64.
2. Що таке контрафакт? Федоров А. *Сайт: Федоров А. А., адвокат*. м. Одеса. URL: <http://www.fedorov.od.ua/anti-counterfeit.html> (дата звернення 01.11.2022).
3. Мазіна О. О. Контрафакція як дії, що порушують авторські права: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2014. 19 с.
4. Закон Бразилії «Про промислову власність» № 9279 від 14 травня 1996 року (із подальшими змінами). *Сайт: WIPO Lex*. URL: <https://wipolex.wipo.int/ru/text/584937> (дата звернення 02.11.2022).
5. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 32.
6. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 34.

7. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 36.
8. Про правову охорону географічних зазначень: Закон України від 16.06.1999 № 752-XIV. *Офіційний вісник України*. 1999, № 28 (30.07.99). Ст. 1371.
9. Імітація. Сайт: *Вікіпедія: вільна енциклопедія*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/імітація> (дата звернення 01.11.2022).
10. Peggy Phillips Quesenberry. Apparel Industry Definitions: Copying, Knocking-off, Counterfeiting. Dissertation PhD. Apparel, Housing, and Resource Management. Blacksburg, VA. 2014. 142 p. Цитовано з «Berman B. (2008). Strategies to detect and reduce counterfeiting activity. *Business Horizons*, 51, 191–199». Сайт: *PDF Drive*. URL: <https://www.pdfdrive.com/copying-knocking-off-counterfeiting-peggy-phillips-quesenberry-dissertation-submitted-to-the-fac-e52758435.html> (дата звернення 01.11.2022).
11. Spink J., Moyer D. C., Park H. & Heinonen J. A. Defining the types of counterfeiters, counterfeiting, and offender organizations. *Crime Science*. 2013. № 8. Web: BioMed Central Ltd. 2022. URL: <https://crimesciencejournal.biomedcentral.com/articles/10.1186/2193-7680-2-8> (дата звернення 01.11.2022).
12. Staake T., Thiesse F., & Fleisch E. (2009). The emergence of counterfeit trade: a literature review. *European Journal of Marketing*, 43(3/4), 320-349. Сайт: 2008–2022 ResearchGate GmbH. All rights reserved. URL: https://www.researchgate.net/publication/36398195_The_Emergence_of_Counterfeit_Trade_A_Literature_Review (дата звернення 01.11.2022).
13. Чорнолуцький Р. Захист інтересів правовласників, офіційних імпортерів і дистриб'юторів «ТМ» від сірого / паралельного імпорту в е-commerce індустрії / *Закон і Бізнес*. URL: <https://zib.com.ua/ua/135559.html> (дата звернення 02.11.2022).
14. Міжнародне вичерпання та паралельний імпорт. BOIC. Сайт: *WIPO*. URL: http://www.wipo.int/sme/ru/ip_business/export/international_exhaustion.htm (дата звернення 02.11.2022).
15. Гвоздїй В. Сирій паралельний імпорт. *Кореспондент*: електронне видання. URL: https://blogs.korrespondent.net/blog/business_blogs/3218218-siryi-paralelnyi-import (дата звернення 02.11.2022).

References

1. Kompaniiets V. V. Kontrafaktsiia u sferi promyslovoi vlasnosti: shchodo vyznachennia osnovnykh porushen. *Priorytetni napriamky rozvytku pravovoi systemy Ukrainy: materialy mizhnar. nauk-prakt. konf. (25–26 zhovtnia 2013 r., m. Donetsk)*. Donetsk, 2013. 61–64.
2. Fedorov A. *Shcho take kontrafakt? Sait: Fedorov A. A., advokat*. m. Odesa. URL: <http://www.fedorov.od.ua/anti-counterfeit.html> (data zvernennia 01.11.2022).
3. Mazina O. O. *Kontrafaktsiia yak dii, shcho porushuiut avtorski prava: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.03*. Odesa. 2014. 19 s.
4. Zakon Brazyl'ii «Pro promyslovu vlasnist» № 9279 vid 14 travnia 1996 roku (iz podalshymy zminamy). Sait: *WIPO Lex*. URL: <https://wipolex.wipo.int/ru/text/584937> (data zvernennia 02.11.2022).
5. Pro okhoronu prav na vynakhody i korysni modeli: Zakon Ukrainy vid 15.12.1993 r. № 3687-XII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 1994. № 7. 32.
6. Pro okhoronu prav na promyslovi zrazky: Zakon Ukrainy vid 15 hrudnia 1993 r. № 3688-XII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 1994. № 7. 34.

7. Pro okhoronu prav na znaky dlia tovariv i posluh: Zakon Ukrainy vid 15.12.1993 r. № 3689-XII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 1994. № 7. 36.
8. Pro pravovu okhoronu heohrafichnykh zaznachen: Zakon Ukrainy vid 16.06.1999 r. № 752-XIV. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*. 1999, № 28 (30.07.99). 1371.
9. Imitatsiia. *Sait: Vikipediia: vilna entsyklopediia*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/imitatsiia> (data zvernennia 01.11.2022).
10. Peggy Phillips Quesenberry. *Apparel Industry Definitions: Copying, Knocking-off, Counterfeiting*. Dissertation PhD. Apparel, Housing, and Resource Management. Blacksburg, VA. 2014. 142 p. Tsytovano z «Berman B. Strategies to detect and reduce counterfeiting activity. *Business Horizons*, 2008. 51, 191–199». *Sait: PDF Drive*. URL: <https://www.pdfdrive.com/copying-knocking-off-counterfeiting-peggy-phillips-quesenberry-dissertation-submitted-to-the-fac-e52758435.html> (data zvernennia 01.11.2022).
11. Spink J., Moyer D. C., Park H. & Heinonen J. A. Defining the types of counterfeiters, counterfeiting, and offender organizations. *Crime Science*. 2013. № 8. Web: BioMed Central Ltd. URL: <https://crimesciencejournal.biomedcentral.com/articles/10.1186/2193-7680-2-8> (data zvernennia 01.11.2022).
12. Staake T., Thiesse F., & Fleisch E. The emergence of counterfeit trade: a literature review. *European Journal of Marketing*, 43 (3/4), 320–349. *Sait: ResearchGate GmbH*. All rights reserved. 2009. URL: https://www.researchgate.net/publication/36398195_The_Emergence_of_Counterfeit_Trade_A_Literature_Review (data zvernennia 01.11.2022).
13. Chornolutskyi R. Zakhyst interesiv pravovlasnykiv, ofitsiinykh importeriv i dystrybiutoriv «TM» vid siroho / paralelnoho importu v e-commerce industrii. *Zakon i Biznes*. URL: <https://zib.com.ua/ua/135559.html> (data zvernennia 02.11.2022).
14. Mizhnarodne vycherpannia ta paralelnyi import. VOIS. *Sait: WIPO*. URL: http://www.wipo.int/sme/ru/ip_business/export/international_exhaustion.htm (data zvernennia 02.11.2022).
15. Hvozdi V. Siryi paralelnyi import. *Korespondent: elektronne vydannia*. https://blogs.korrespondent.net/blog/business_blogs/3218218-siryi-paralelnyi-import (data zvernennia 02.11.2022).

Serhii Tkachuk. Types of Counterfeiture in the Field of Industrial Property and Their Classification

The article is devoted to the study and classification of types of counterfeiting in the field of intentional property.

With the development and improvement of relations in the field of industrial property protection, at the same time such a negative phenomenon as counterfeiting unfolds, its new manifestations and methods of implementation appear.

The purpose of the article is to develop a classification of types of counterfeiting in the field of industrial property.

Classification of illegal actions, determination of the type of counterfeiting, including the type of imitation of goods, as well as preparation for illegal actions, is central to the prevention of counterfeiting and the use of appropriate counteractions and the use of effective means of preventing and stopping counterfeiting in the field of industrial property.

As a result of the study, the types of counterfeiting in the field of industrial property can be classified according to the following criteria.

1. By object: types of counterfeiting are classified depending on the types of industrial property: counterfeiting in the field of objects of patent law (invention, utility model, industrial design); counterfeiting in the field of means of individualization (trademark, geographical indication, trade name); counterfeiting in relation to non-traditional objects of industrial property (plant varieties, animal breeds, trade secrets and others).

2. From the objective side of counterfeiting: counterfeit actions are ungrouped into general and special. General actions include manufacture (use) of a product (product) and/or provision of services using a certain object of industrial property; offering for sale, including via the Internet; sale; import – import into the customs territory of Ukraine; export – export outside the customs territory of Ukraine; storage. Special actions will depend on the specifics of the industrial property.

3. From the volume of distortion (imitation) of the goods and deception of the consumer can be divided into: counterfeit forgery (full or partial); counterfeit imitation; complex counterfeiting; gray (parallel) import. In addition, considering the degree of consumer delusion: non-deceptive and deceptive counterfeiting.

4. On the grounds of protection against counterfeiting: violation of the law, violation of the terms of the contract.

Keywords: *counterfeiting, legal economic order, economic sphere, economic entity, economic offense, protection of rights and legitimate interests, object of intellectual property, industrial property law.*